

**Miljø og fødevareklagenævnet
Nævnenes Hus
Toldboden 2
8800 Viborg**

Indgivet via Klageportalen

Gørlev, den 27. februar 2025

Påklage af Miljøstyrelsen / Kystdirektoratets dispensation til 3D seismiske undersøgelser indenfor strandbeskyttelseslinjen J. nr. 2025-5678

Danmarks Naturfredningsforening og Kalundborg afdelingen (herefter DN) påklager hermed Miljø og Ligestillingsministeriet, Miljøstyrelsen/Kystdirektoratets afgørelse. Afgørelsen er truffet med baggrund i Naturbeskyttelseslovens § 15.

Sagen kort:

Der tillades 3-D seismiske undersøgelser indenfor strandbeskyttelseslinjen på Nekselø og i Nekselø bugt. Undersøgelserne foregår både til vands og på land på de strandbeskyttede områder. Undersøgelsesperioden tillades fra dispensationens gyldighedsperiode dvs. efter klagefristens udløb d. 28.2.2025 og højst 1 år frem.

Afgørelsen påklages med baggrund i følgende forhold:

1. Vilkår 1 - Markfirben lokaliteter
2. Hensyn til fugle m.fl. i afgørelsen er ikke tilstrækkelige eller juridisk bindende
3. Påvirkning og forekomst af bilag IV arter
4. Samfundsmæssige interesser
5. Afgørelsen iht. anden lovgivning

Ad. 1)

"Vibrator må ikke anvendes nærmere end 25 meter til forekomster af markfirben, der er registreret indenfor de seneste 20 år. Dette gælder for hele undersøgelsesområdet undtagen Nekselø, hvor alle registrerede forekomstområder skal undgås."

DN mener, at en sikkerhedsafstand på 25 m til markfirbens levesteder er langt fra tilstrækkelig sikkerhedszone. Afstanden bør være mindst 200 meter.

Forekomst af markfirben baseres på indberetninger på www.arter.dk. Hjemmesiden viser, at der kun er knapt 34.000 brugere af arter.dk. DN finder ikke, at antallet af brugere på arter.dk er fuldt dækkende. Registrerede fund i arter.dk kan være helt tilfældige og yderst mangelfulde, ligesom markfirben er mobile og derfor kan befinde sig på nærliggende men ikke registrerede lokaliteter. Markfirben findes spredt i landskaber – DN finder det derfor ikke godtgjort, at der ikke forefindes nye ikke registrerede ynglelokaliteter hvert år.

Jf. gældende lovgivning må der ikke ske drab på individniveau af bilag IV arter.

Da seismiske undersøgelser er tilladt mellem de registrerede lokaliteter finder DN det ikke bevist, at der ikke kan ske drab på individniveau og negativ påvirkning af markfirben samt deres leve- og ynglesteder.

DN finder det heller ikke utænkeligt, at bilag IV arter f.eks. markfirben forekommer på andre ikke registreret i arter.dk lokaliteter – der forefindes adskillige egnede levesteder i det udpegede område og især i Natura 2000 områderne. Natura 2000 områderne er netop udpeget som sammenhængende egnede levesteder for bilag IV arter. Vibrationer får markfirbens gange til at styrte sammen. Der ses ikke at være eftersøgt bilag IV 3 gange hen over et år.

DN mener derfor ikke, at der bør forekomme 3D seismiske undersøgelser på Vesterlyng, Saltbæk Vig eller Nekselø undtaget områder i omdrift.

Ad. 2)

Der er kun ét juridisk bindende vilkår i dispensationen – resten er kun en redegørelse altså beskrivelse af forhold og foreslåede afværgeforanstaltninger, hvilket ikke er juridisk bindende.

Kystdirektoratet vurderer, at det ansøgte hverken i sig selv eller i forbindelse med andre projekter vil kunne antages at skade Natura2000 områder under forudsætning af, at de i de foreslåede anførte afværgeforanstaltninger respekteres og overholdes. På side 8 listes de foreslåede afværgeforanstaltninger op.

DN mener, at det er et ufravigeligt krav, at disse afværgeforanstaltninger i redegørelsen tydeligt indgår som konkrete vilkår i dispensationen – kun derved sikres, at der ikke sker en negativ påvirkning på arter i de fredede Natura2000 områder / at forhold i redegørelsen er juridisk bindende og håndhævelige.

Alle relevante forhold som f.eks. hensynet til fuglene i deres yngleperiode, yngelplejeperiode, deres fældningsperiode og deres overvintringsperiode specificeret på de enkelte fuglearter, udvidet hensyn til marsvinens parrings- og kælvningstid og ikke mindst diegivningstid skal derfor fremgå som konkrete vilkår i dispensationen. Det er endnu ikke kendt, hvilke påvirkninger vibrationer har på fuglene. DN mener derfor, at forsigtighedsprincippet burde have ført til større forsigtighed. Flere gange henvises i dispensationen til, at fuglene har mulighed for at flytte sig. Et forsigtighedsprincip ville have været, at man fastsatte vilkår om, at undersøgelserne kun tillades i perioden 1/9 - 31/1, altså udenfor fuglenes yngletid og udenfor de fældende fugles fældetid.

Afværgeforanstaltning:

"Der gennemføres ikke noget arbejde indenfor 300 meter fra rede-træer for havørn i perioden 1. februar – 31. juli

Da havørn mere eller mindre er en standfugl, påvirkes den af menneskelig forstyrrelse hele året. Der er kun vilkår om afstand til rede-træer, men havørn fouragerer og fanger sin føde ud over vand, hvorfor DN mener, at perioden skal udvides til minimum 1. feb. – 15. september og gælde for hele området*se registreringer

Der er kun taget hensyn til yngle- og fældetid for udpegningsarterne. Jagtloven foreskriver imidlertid:

§ 6a stk. 2 Yngle- eller rasteområder for de pattedyr, der er nævnt i bilag 1, må ikke ødelægges eller beskadiges.

Stk. 2 Fugles reder må ikke forsætligt ødelægges, beskadiges eller fjernes. Æg må ikke forsætligt ødelægges eller beskadiges.

DN mener derfor, at der i vilkår også skal fremgå vilkår til beskyttelse af arter, der ikke er en del af udpegningsgrundlaget.

Såfremt et projekt alene eller akkumuleret med andre projektet kan medføre påvirkning på Natura2000 områder, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Ligeledes stiller Habitats bekendtgørelsen krav om, at bilag IV arter ikke forstyrres og i særdeleshed ikke i de perioder hvor arterne yngler, forestår yngelpleje, vandrer eller overvintre - reelt hele året for de fleste arter. Det er derfor DN's holdning, at der bør strammes op på den periode, hvor undersøgelser ikke må foretages.

Ad. 3)

Vurderingen af påvirkningen på bilag IV arter, er foretaget på baggrund af eksisterende data.

DN mener, at omfanget af de seismiske undersøgelser er af sådan et omfang, at der jf. klagenævnspraksis stilles krav om, at myndigheden foretager tilstrækkelige undersøgelser af forekomsten af bilag IV arter i det berørte område for at vurdere om arten berøres negativt.

Dvs. jf. klagenævnspraksis, at myndigheden bør foretage fysiske eftersøgninger af bilag IV arter tre gange hen over året før stillingtagen til en evt. dispensation fra kystbeskyttelseslinjen kan afgøres.

Ad. 4)

Kystdirektoratet vurderer, at den samfundsmæssige interesse i at gennemføre projektet er betydelig, hvilket kan tilsidesætte de hensyn som naturbeskyttelseslovens bestemmelser om strandbeskyttelseslinje har til hensigt at varetage.

Det er DN ikke enig i. Det ikke er et ufravigeligt krav, at det geografiske område kaldet Havnsø strukturen SKAL anvendes til lagring af CO₂. Der forefindes andre muligheder/placeringer.

Ad. 5)

Kystdirektoratets afgørelse er delvis baseret på Energistyrelsens afgørelse J.nr. 2024-13204 af d. 31. januar. Denne afgørelse er imidlertid påklaget. Omgøres Energistyrelsens afgørelse til et afslag, hviler Kystdirektoratets dispensation delvis på et ikke gyldigt grundlag

Kystdirektoratets tilladelse er gældende fra 1. marts 2025. Det bør for god ordens skyld være et vilkår, eller som minimum, at det oplyses, at tilladelsen ikke må udnyttes før øvrige tilladelser iht. anden lovgivning f.eks. dispensationer fra Fredningsnævnet er opnået. Et ikke uvæsentligt forhold, idet både Saltbæk Vig, Vesterlyng og hele Nekselø er fredet.

Opsamling:

DN har forståelse for, at der såfremt lagring af CO₂ i undergrunden tillades, så kræver dette omfattende og grundige forundersøgelser, således at den mindste mikroskopiske risiko for udslip undersøges og afdækkes, men samtidig finder DN det ikke bevist, at udpegede bilag IV arter i undersøgelsesområdet ikke påvirkes negativt / at der ikke sker individdrab på især markfirben på Nekselø, at havørn og andre bilag IV arter og arter på udpegningsgrundlaget ikke forstyrres i deres sårbare perioder. Bemærk at hele Nekselø er total fredet og Natura2000 område.

DN finder derudover, at beskyttelsesperioden for både bilag IV arter og ikke beskyttede arter ikke er tilstrækkeligt dækkende.

Vurderingen af påvirkningen på bilag IV arter er foretaget på baggrund af eksisterende data.

DN mener, at omfanget af de seismiske undersøgelser er af sådan et omfang, at der jf. klagenævnspraksis stilles krav om, at myndigheden foretager tilstrækkelige undersøgelser af forekomsten af bilag IV arter i det berørte område for, at vurdere omfanget af og om arterne berøres negativt.

Dvs. jf. klagenævnspraksis, at myndigheden bør foretage fysiske eftersøgninger af bilag IV arter tre gange hen over året før stillingtagen til en evt. dispensation fra kystbeskyttelseslinjen kan afgøres. Dette er ikke foretaget.

DN mener derudover, at alle for dispensationen relevante forhold skal fremgå tydeligt og indiskutabelt som konkrete betingelser/vilkår i tilladelsen – og ikke kun beskrives i redegørelsen – kun herved bliver forholdene bindende og håndhævelige.

Klagenævnet bedes vurdere, om påvirkningen af aktiviteterne på bilag IV arter i fredede, Natura 2000 områder ikke er af sådan et omfang, at aktiviteten ikke kan tillades i disse områder.

DN beder derfor klagenævnet omgøre afgørelsen til et afslag alternativt som minimum hjemsende den til fornyet behandling.

DN Kalundborg står gerne til rådighed for yderligere

Susanne Ladefoged
Formand DN Kalundborg
Tjørnhøjsvej 23
4281 Gørlev

Link til:

Fredningen Nekselø – fredet i 1983:

<https://www2.blst.dk/nfr/00162.00.pdf>

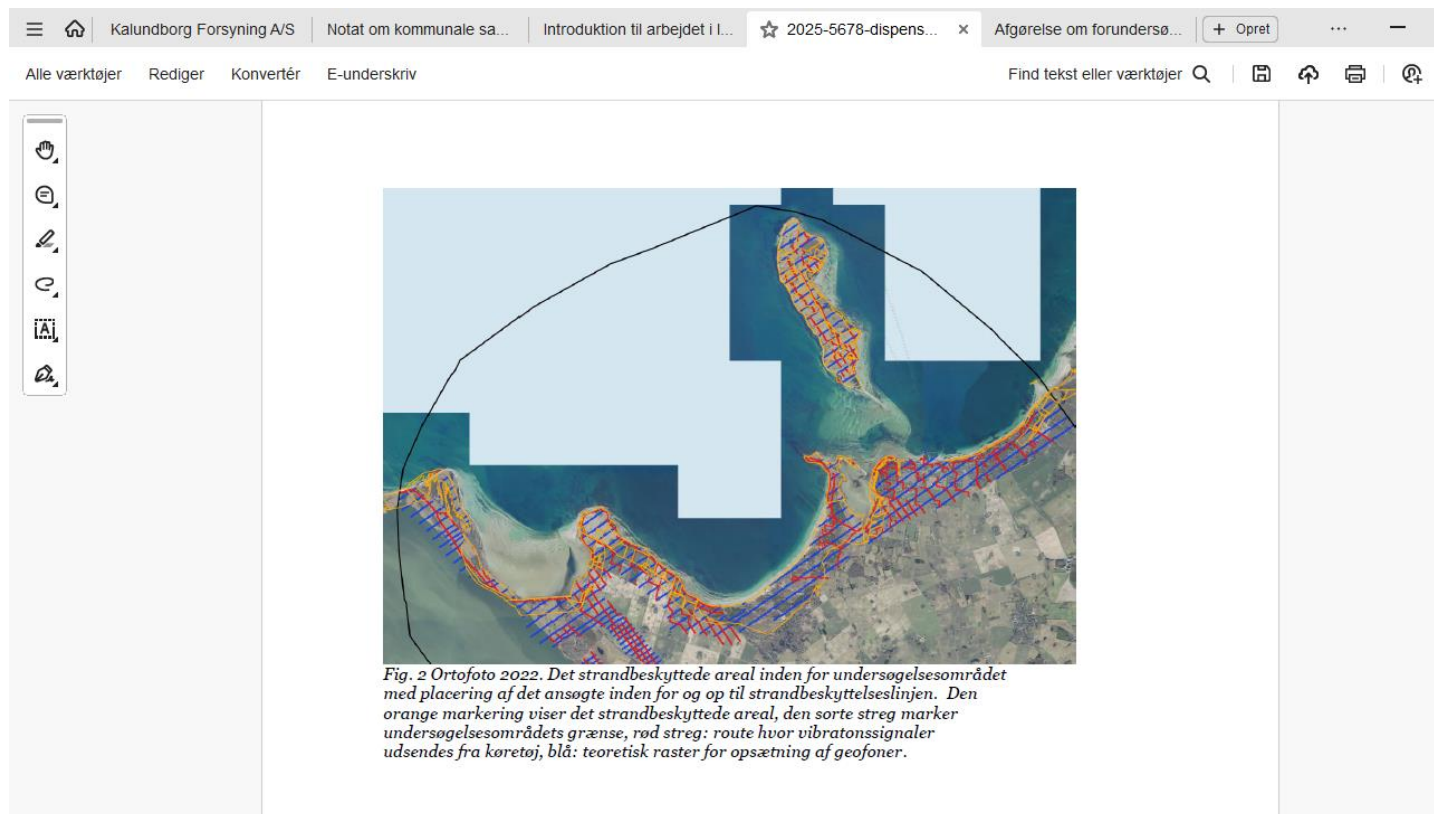
Fredningen Saltbæk Vig – fredet i 1990:

<https://www2.blst.dk/nfr/07769.00.pdf>

Fredningen Eskebjerg-Vesterlyng – fredet i 1944:

<https://www2.blst.dk/nfr/00928.00.pdf>

Figur 2 i dispensationen = undersøgelsesområdet

Naturbeskyttelseslovens § 15

1. Stk. 1.

Der må ikke foretages ændring i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen, jf. [stk. 2](#). Der må f.eks. ikke placeres bebyggelse, ske beplantning eller terrænændringer, etableres hegn eller placeres campingvogne og lign., og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

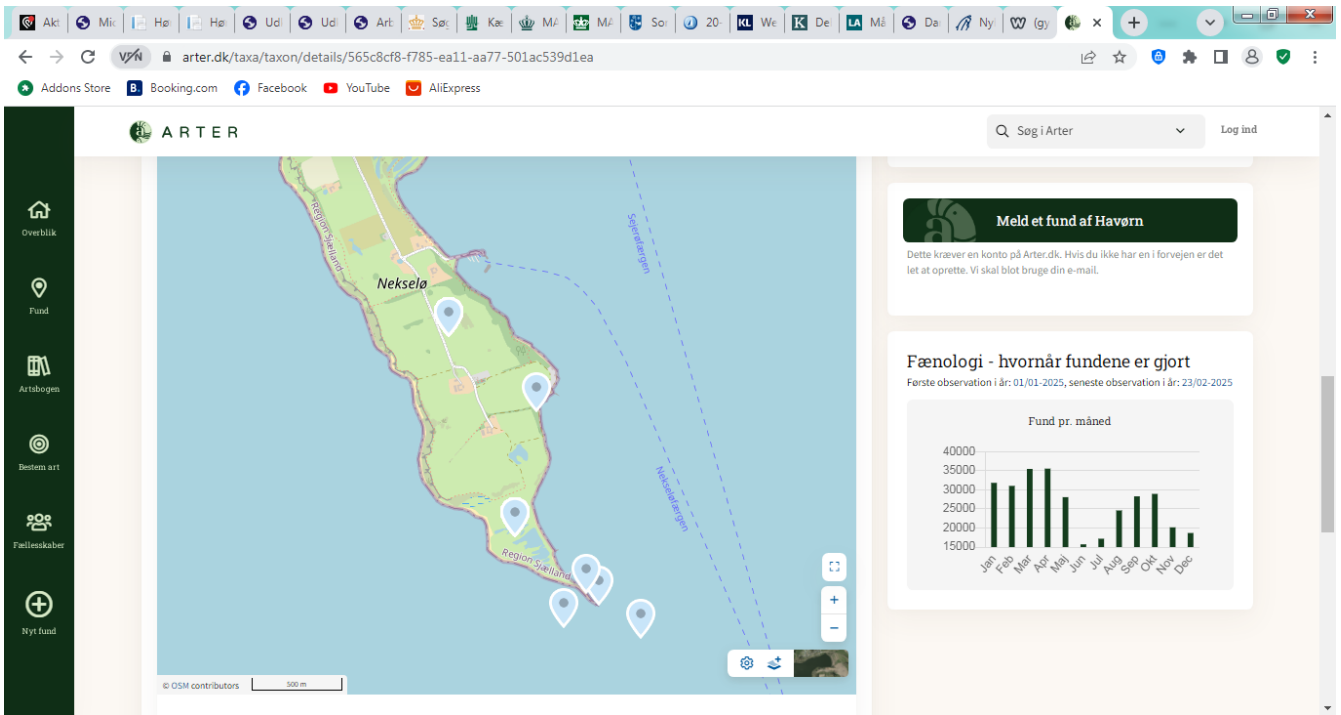
2. Stk. 2.

Strandbeskyttelseslinjen er fastlagt ved miljøministerens bestemmelse efter de hidtil gældende regler. Strandbeskyttelseslinjen er registreret i matriklen og noteret i tingbogen.

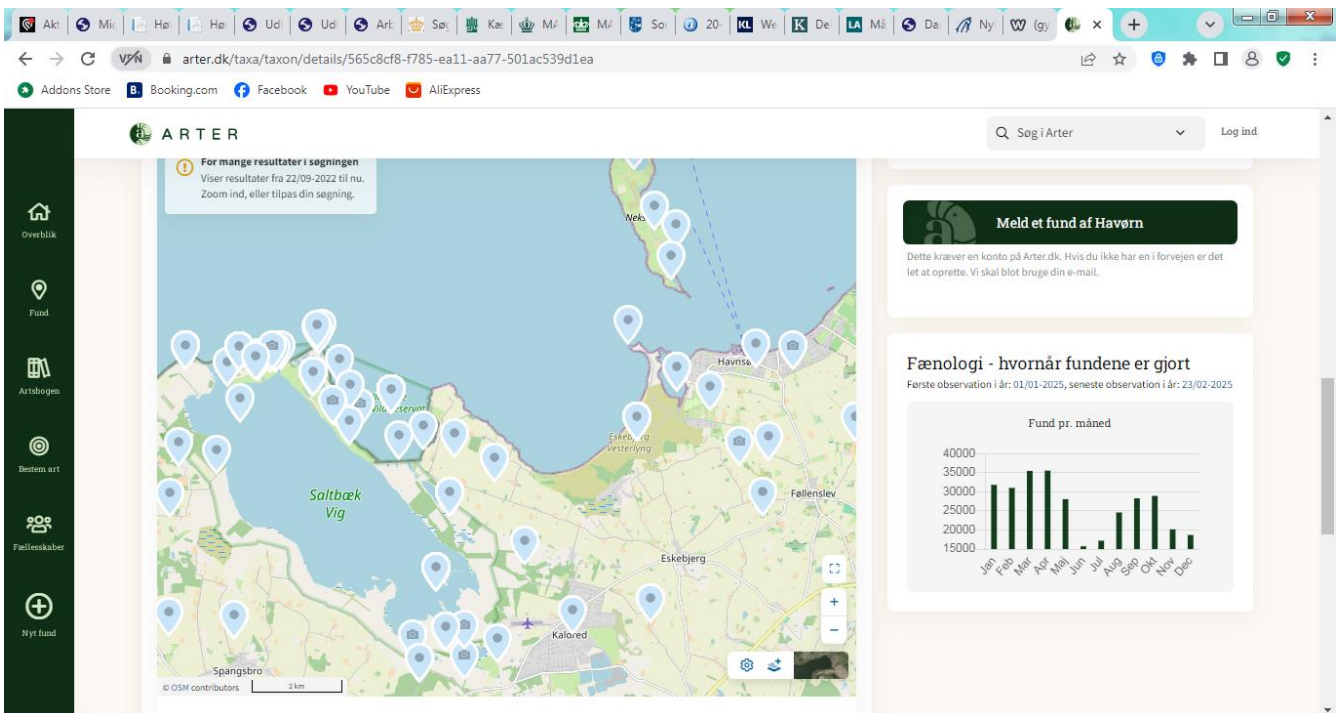
3. Stk. 3.

Miljøministeren kan fastsætte regler om, at [stk. 1](#) ikke skal gælde for nærmere angivne arter af anlæg, der tillige vedrører søterritoriet. Tilsvarende gælder for diger, høfder, bølgebrydere, øvrige kystbeskyttelsesforanstaltninger og andre anlæg, som kræver tilladelse i henhold til lov om kystbeskyttelse m.v.

*

Forekomst af havørn på arter.dk på Neksø

Forekomst af havørn registreret på arter.dk indenfor kystbeskyttelseslinjen i undersøgelsesområdet